

Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo

Recursos e infraestructuras para a docencia dos Tí

El edificio, donde se ubica <?xml:namespace prefix = "st1" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:smarttags" />la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo ocupa una superficie de 7.996 m2. Allí, además de las aulas enumeradas existen despachos para profesores, concretamente, 57 despachos.

Otras instalaciones de interés son las siguientes: Biblioteca y Salas de Lectura, Sala de Juicios, Delegación de alumnos, Conexión inalámbrica, Web de la Facultad de Ciencias Jurídicas y del Trabajo, recursos docentes en Red. Como apoyo a la docencia, la Universidad de Vigo ha puesto a disposición de profesorado y alumnado la plataforma FAITIC

(<http://faitic.uvigo.es/>) con recursos en línea destinados a la teleformación, Servicio de reprografía y Cafetería .

Coordinación da mobilidade

A coordinación dos programas de mobilidade Erasmus, Sicue Séneca, Isep realizase pola Prfa. Dna. Regina Ibáñez Paz (Despacho A-206, e-mail ripaz@uvigo.es, tfno. (00.34).986.813.823 sen perxuício da labor de orientación e información da ORI.

Titulacions impartidas no Centro

Neste Centro impártense as seguintes titulacions: Grado en Dereito, Grado en Relacions laborais e Recursos Humanos, Licenciatura en Dereito (rama económico-empresarial), Diplomatura en Relacions Laborais, Master en Ordenación Xurídica do mercado e mailo Master en menores en situación de desprotección e conflito social. A información específica sobor de cada un atoparase de seguido no seu apartado propio.

E de importancia suññar que o MASTER EN XESTIÓN E DIRECCION LABORAL ATÓPASE EN SUSPENSION TEMPORAL para el CURSO 2009/2010.

Outra información

Na páxina <http://www.uvigo.es/alumnado/index.gl.htm> a/a alumno/a atopará información de interese sobor asociacions, biblioteca, bolsas, créditos, emprego, mobilidade, premios, outros (actividades extracadémicas e recreativas), residencias, Secretaría virtual, servicios informáticos, transportes, acceso á Universidade e convalidacions.

Calendario académico

Calendario escolar curso 2009-2010 <?xml:namespace prefix = "o" ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Estudos oficiais de grao e posgrao

(Aprobado en Consello de Goberno do día 20-04-2009)

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre inicio: **21** de setembro de 2009.

remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre inicio: **4** de febreiro de 2010.

remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas

oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Denominación	Datas das probas de avaliación	Data límite de rexistro das cualificacións en xescampus
Primeiro cuadrimestre	entre o 21 de xaneiro e o 3 de febreiro de 2010.	18 de febreiro de 2010
Segundo cuadrimestre	entre o 25 de maio ao 7 de xuño de 2010.	25 de xuño de 2010
Xullo	entre os días 1 ao 15 de xullo de 2010.	26 de xullo de 2010

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, en cada Centro terán carácter festivo a data da festa do Centro. Todas as que non coincidan en luns ou venres, pasaranse a eses días.

E.T.S. Enxeñeiros de Telecomunicación	29-09-09, martes
E.U. Enx. Téc. Forestal	04-10-09, domingo
Facultades de Bioloxía// Ciencias do Mar// Química//Ciencias	15-11-09, domingo
E.U. Formación do Profesorado de E.X.B.	27-11-09, venres
E.T.S. Enxeñaría de Minas	04-12-09, venres
Fac. de Dereito // Fac. CC. Xurídicas e do Traballo	07-01-10, xoves
E.S. Enxeñaría Informática	25-02-10, xoves
E.T.S. Enx. Industrial // E.U. Enx. Téc. Industrial	19-03-10, venres
Facultade CC.EE.EE. // CC.EE e Turismo // E.U.Est. Empresariais	05-04-10, luns
Fac. Historia//Filoloxía e Tradución//Fac. CC. da Educación//Fac. CC.Educ. e Dep.	26-04-10, luns
Facultade de Ciencias Sociais e da Comunicación	29-04-10, xoves
Fac. CC. Xurídicas e do Traballo (Relacións Laborais)	01-05-10, sábado
Facultade de Belas Artes	08-05-10, sábado
EE.UU. de Enfermería	12-05-10, mércores

Dentro da normativa destacamos:

- a.- Lei Orgánica 6/2001, do 21 de decembro de Universidades.
- b.- Lei Orgánica 4/2007, do 12 de abril, pola que se modifica a Lei 6/2001 de Univeridades.
- c.- O regulamento de Estudiantes.

Ista e outra normativa atópase na páxina web da Univeridade na información relativa ao alumnado.

d.- A normativa de permanencia na Universidad de Vigo, foi aprobada polo Consello Social o 13 de xuño do 2001 e modificouse pra adaptalo o longo do tempo. Regula as seguintes materias:matriculación no 1º curso de acceso ou reinicio de estudos, convocatorias, rendimento académico mínimo, comisión de permanencia, requisitos da matrícula, avaliación curricular e reinicio de estudos.O Seu contido pode consultarse no enlace:

http://webs.uvigo.es/sxeralweb/images/normativa/ordenacion_academica/normativa_de_permanencia_na_universidade_de_vigo.pdf

---

Información xeral do centro

EQUIPO DE GOBERNO:	
Decano:	D. Fernando Lorenzo Merino
Vicedecanos/as:	D Pablo Grande Seara
	D. Ángel Manuel Mariño de Andrés
Secretario:	Dª. Teresa Martínez Táboas

Campus Univ. Vigo
36200 Vigo Tel: 986814010 Fax 986814011
e-mail sdfdev@uvigo.es

<http://webs.uvigo.es/cienciasxuridicasedotraballo/>

A Xunta de Facultade da Fac de CCXX e do Traballo de Vigo e un órgano colexiado de representación, decisión e contol do centro. Está composta polo Decano/a, que a preside, e polos demais menbros determinados no artigo 4 da súa normativa de réximen interno aprobada no Consello de Goberno do 5 de outubro de 2005.

Atopamos tamén as seguintes Comisions Delegadas da Xunta de Facultade:

- a.- Comisión Permanente da Xunta de Facultade.
- b.- Comisión de Docencia e Alumnado.
- c.- Comisión de Validacions.
- d.- Comisión de Biblioteca e Cultura.

De unha especial importancia é a Comisión de Garantía interna de Calidade.

Tamén sulñamos o destacado papel, pola súa transcendencia, das Xuntas de Titulacion encargadas de elaborar, aprobar e modificar as propostas dos plans de estudos. Atopamos de unha banda a Xunta de Titulación de Relacions Laborais e pola outra a Xunta de Titulación de Dereito Económico.

Grao en Dereito

Materias

Curso 1º

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V08G080V01101	Dereito constitucional I	1c	9
V08G080V01102	Dereito romano	1c	6
V08G080V01103	Principios de economía	1c	6

V08G080V01104	Teoría do dereito	1c	9
V08G080V01201	Dereito constitucional II	2c	6
V08G080V01202	Fundamentos de contabilidade e finanzas	2c	6
V08G080V01203	Historia do dereito	2c	6
V08G080V01204	Introdución ao dereito civil e dereito da persoa	2c	6
V08G080V01205	Novas Tecnoloxías Aplicadas ao Dereito	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito constitucional I				
Materia	Dereito constitucional I			
Código	V08G080V01101			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1º	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Garcia Lopez, Eloy			
Profesorado	Garcia Lopez, Eloy			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	O Dereito constitucional desde os principios teóricos e prácticos.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma efectiva.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8

Traballar de forma colaborativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de maneira efectiva nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito constitucional.	A1
Coñecer a función do Dereito constitucional como sistema regulador da sociedade civil e do Estado.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito constitucional na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional.	A7
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de empregar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16
Ser quen de elaborar normas.	A17
Ser quen de negociar e mediar.	A18

Contidos

Tema	
1. Dereito constitucional.	Orixes e evolución do constitucionalismo. Modelos de Dereito constitucional.
2. Historia do constitucionalismo español e a Constitución Española de 1978.	Textos constitucionais do século XIX. Constitución de 1931. Constitución de 1978.
3. O sistema constitucional de produción do dereito.	Dereito constitucional e ordenamento xurídico.
4. A Constitución como norma xurídica superior.	O valor normativo da Constitución. Principio de xerarquía normativa e Constitución como norma xurídica superior.
5. As garantías da supremacía da Constitución.	Concepto. O control de constitucionalidade da lei. A reforma da Constitución.
6. O Tribunal Constitucional.	Composición, funcións e competencias.
7. Fontes do Dereito.	Introdución. Tipos de leis. Normas con rango de lei. O Dereito autonómico: o bloque de constitucionalidade.
8. Organización territorial de Estado.	A Administración local na Constitución: municipios e provincias. As comunidades autónomas. Relación entre o Estado e as comunidades autónomas: reparto de competencias.
9. O Dereito da Unión Europea no ordenamento xurídico español.	O Dereito europeo na Constitución.
10. Teoría do Estado.	Definición do concepto de Estado e elementos constitutivos. Estado liberal e Estado democrático. Estado e Constitución: o Estado social e democrático de dereito.
11. Os poderes do Estado.	A división de poderes. Poder lexislativo. Poder executivo. Poder xudicial.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	12	0	12
Traballos de aula	24	0	24
Titoría en grupo	3	0	3
Estudo de casos/análises de situacións	0	23	23
Traballos tutelados	0	23	23
Sesión maxistral	40	0	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	60	60
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	0	30	30
Traballos e proxectos	0	10	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise e resolución de exercicios prácticos relacionados coa temática da materia. Esta actividade realizarase de forma autónoma por parte do alumnado.
Traballos de aula	O alumno realiza traballos prácticos na aula baixo as directrices e a supervisión do profesor.
Titoría en grupo	Reunións que o alumno mantén co profesor da materia para recibir asesoramento sobre o desenvolvemento daquelas actividades que o estudante debe realizar de forma autónoma, e para expoñer as dúbidas que sobre a materia obxecto de estudo se lle poidan presentar no proceso de ensinanza-aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura e análise de documentos xurídicos ou casos prácticos reais, coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexione sobre o particular, e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas.
Traballos tutelados	Actividade autónoma do estudante que, de forma individual ou en grupo, elabora un traballo escrito sobre algún tema da materia que o docente considera que debe ser obxecto dun estudo pormenorizado ou sobre algunha lectura indicada previamente por este. Os estudantes adquiriran pericia na busca de información, na redacción de documentos e na lectura e o manexo de bibliografía.
Sesión maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.
Traballos tutelados	Mediante as titorías en grupo resolveranse as dúbidas que o estudo da materia poida presentarlle aos estudantes, asesoraráselles sobre o procedemento para a resolución de casos prácticos e recomendaráselles lecturas complementarias. Así mesmo, facilitaráselles aos alumnos unha atención personalizada dirixida a titorizar a realización dos traballos que han desenvolver, indicándolles as directrices que se deberán seguir, a bibliografía relacionada co asunto obxecto de estudo, a forma de presentación, etc.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en función dos coñecementos que teñen sobre a materia.	70%
Probas prácticas, de execución.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios	20 %
Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Prácticos que haberá que resolver. Os alumnos deben responder á actividade suscitada aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	
Traballos e proxectos	O estudante presenta, de forma oral ou escrita, o resultado obtido na elaboración dun documento sobre algún dos temas da materia, podendo tratarse tamén do resumo dalgunha lectura de especial interese para a mellora dos coñecementos dos alumnos.	10

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda convocatoria, o sistema de avaliación consistirá nunha proba de resposta longa cuxa cualificación será equivalente ao 80% da nota final, que se complementará con 20% restante proporcionado pola valoración dun traballo escrito realizado polo alumno sobre un tema proposto polo docente.

Bibliografía. Fontes de información

Ferrero Guglielmo, **Poder: los genios invisibles de la ciudad**, Tecnos 2ª ed. rev.,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito romano				
Materia	Dereito romano			
Código	V08G080V01102			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado Informática			
Coordinador/a	Bravo Bosch, Maria Jose			
Profesorado	Bravo Bosch, Maria Jose Rodriguez Damian, Amparo Rodriguez Ennes, Luis			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de elaborar normas.	A17
Ser quen de negociar e mediar.	A18
Capacidade de síntese e análise.	B1

Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13

Contidos

Tema

I. Introducción histórica e fontes.	Tema 1. Evolución histórica do Dereito Romano. Tema 2. Fontes do Dereito Romano.
II.- Institucións de Dereito Privado Romano: a) Concepto de Dereito. Suxeitos negocio xurídico. b) O proceso civil romano. c) Dereitos reais.	Tema 1. Dereito obxectivo e dereito subxectivo. Tema 2. A persoa como suxeito de dereito. Tema 3. Os estatutos da persoa física (1). Tema 4 Os estatutos da persoa física (2). Tema 5. As persoas xurídicas en Dereito Romano. Tema 6. O negocio xurídico: elaboración pandectística. Tema 7. Introducción ao estudo do proceso romano. Tema 8. O proceso de legis actiones. Tema 9. O procedemento formulario: nocións introdutorias. Tema 10. A fase in iure. Tema 11. A fórmula e a litis contestatio. Tema 12. A fase apud iudicem e a execución da sentenza. Tema 13. Procedementos especiais. Tema 14. A cognitio extra ordinem. Tema 15. Delimitacións conceptuais. Tema 16. Adquisición da propiedade. Tema 17. Protección procesal do propietario. Tema 18. A posesión. Tema 19. O condominio. Tema 20. As servidumes. Tema 21. O usufruto. Tema 22. Enfitese e superficie. Tema 23. Dereitos reais de garantía.
III- Dereito de obrigas.	Tema 1. A obligatio. Tema 2. Garantía e reforzo das obrigas. Tema 3. Transmisión e extinción das obrigas. Tema 4. Os contratos. Tema 5. Contratos reais. Tema 6. Contratos formais. Tema 7. Contratos consensuais. A compravenda. Tema 8. Contratos consensuais. A sociedade e o mandato. Tema 9. Contratos consensuais. O arrendamento. Tema 10. Delitos privados. Tema 11. Sistematización posclásica das fontes das obrigas.
IV.- Dereito de familia.	Tema 1. A familia. Tema 2. Matrimonium. Tema 3. Relacións patrimoniais entre cónxuxes. Tema 4. Tutela e curatela.
V.-Dereito hereditario e doazóns.	Tema 1. Nocións básicas introdutorias. Tema 2. Delación da herdanza. Tema 3. Adquisición e aceptación da herdanza. Tema 4. Efectos da adquisición hereditaria. Tema 5. Sucesión lexítima ab intestato. Tema 6. Sucesión testamentaria. Tema 7. Contido do testamento (1): institución de herdeiro. Tema 8. Contido do testamento (2): Legados e fideicomisos. Tema 9. Sucesión lexítima contra o testamento. Tema 10. Accións hereditarias. Tema 11. Doazóns.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	24	30	54
Presentacións/exposicións	1.1	7	8.1

Sesión maxistral	26	49	75
Outras	2	2	4
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	5	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticas de laboratorio	Presentación, realización e asistencia ás actividades de carácter práctico.
Presentacións/exposicións	Preparación en pequenos grupos dun tema e, no seu caso, exposición oral.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co emprego de medios audiovisuais dirixida aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	Prácticas de laboratorio, con esexese de textos do Dixesto e análise de fórmulas coa solución.
Presentacións/exposicións	Prácticas de laboratorio, con esexese de textos do Dixesto e análise de fórmulas coa solución.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo intensivo de determinados temas, discusións, participación e elaboración de documentos e conclusións.	Hasta 20%
Outras	Proba obxectiva que pode consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas ou dunha proba tipo test.	hasta 60%
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios de carácter práctico. Os alumnos deberán dar resposta á actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.	hasta 20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segunda convocatoria, na que se realizará un único exame escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Antonio Fernández de Buján, **derecho privado romano**, 1ª ed. Madrid, 2009. IUSTEL,

Daza Martínez-Rodríguez Ennes, **Instituciones de Derecho privado romano**, 3ª (Revisada y ampliada) Universidad Complutense (Madrid, 2001),

Daza Martínez, Jesús, **Iniciación al estudio histórico del Derecho Romano**, 3ª Universidad Complutense (Madrid, 1997),

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Principios de economía				
Materia	Principios de economía			
Código	V08G080V01103			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Manzano Gonzalez, Baltasar			
Profesorado	Manzano Gonzalez, Baltasar Montero Muñoz, María			
Correo-e	bmanzano@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	- A materia adecúase ao perfil profesional e académico ao contribuír á formación básica do alumno no campo da Economía, presente en numerosos aspectos no ámbito do Dereito. Polo tanto, debido ao seu carácter básico, proxéctase en múltiples campos profesionais do Dereito, pero non cabe dúbida de que terá máis repercusión naqueles campos máis próximos á Economía tales como a avogacía especializada no ámbito mercantil, financeiro ou laboral, rexistradores da propiedade, notarios, funcionarios do Ministerio de Economía e Facenda, etc. - A materia ten seis créditos ECTS e posúe carácter obrigatorio. Cúrsase en primeiro de Dereito, no primeiro cuadrimestre. Inicia o alumno nos aspectos económicos, xa teñan estes natureza microeconómica ou macroeconómica. Ten, claramente, unha relación de complementariedade con outras materias deste Grao, como por exemplo, Contabilidade, Dereito Mercantil, Dereito financeiro e Tributario, e Dereito Laboral.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Coñecer os principios de funcionamento que rexen nunha economía de mercado e comprender o comportamento dos distintos axentes económicos.	A1
Coñecer os principais problemas económicos, tanto dende un punto de vista macroeconómico como microeconómico.	A7
Coñecer as distintas políticas económicas e os seus efectos sobre o sistema económico.	A8
Ser quen de argumentar economicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e conceptos económicos como ferramenta de traballo para desenvolver unha dialéctica económica.	A15
Ser quen de identificar os problemas económicos e abordar a súa solución a través das políticas axeitadas en cada ocasión.	A11
Ser quen de manexar e analizar a información económica, a partires da cal desenvolver unha capacidade de diagnóstico que lle permita ao alumno "pensar coma un economista".	A9

Contidos
Tema

Módulo A: Introducción.	1. Os dez principios da economía. 2. Pensar como un economista.
Módulo B: Oferta e demanda I. Como funcionan os mercados.	3. Oferta e demanda: as forzas do mercado. 4. A elasticidade e as súas aplicacións.
Módulo C: Oferta e demanda II. Mercados e benestar.	5. Os consumidores, os produtores e a eficiencia do mercado. 6. Aplicación: os custes da tributación. 7. Fallos de mercado e a intervención do Estado.
Módulo D: A conduta do consumidor, da empresa e a organización da industria.	8. A elección do consumidor. 9. Os custes de produción. 10. A empresa nos mercados competitivos. 11. A empresa nos mercados non competitivos.
Módulo E: Os datos macroeconómicos e a economía a longo prazo.	12. Medición da renda dun país: o PIB. 13. Medición do custe da vida: o IPC. 14. A produción e o crecemento económico. 15. O desemprego.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	45	55
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	52.5	87.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	0	3
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Metodoloxía que lle permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do aprendido nas leccións maxistrais. Os obxectivos desta técnica son: acadar unha maior competencia dos contidos aprendidos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Titoría en grupo	Intervención inherente aos procesos de ensinanza-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da cal o alumnado e o profesorado interaccionan dun modo ordenado, expoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	- Titorías individuais: Estas titorías terán lugar no despacho 318 da Facultade de C.C. Económicas e Empresariais O alumno disporá de seis horas semanais, previamente fixadas polo profesor, nas que poderá facer consultas relacionadas coa materia. O horario das titorías farase público ao comezo do curso académico. - Titorías vía correo electrónico: O alumno poderá escribir ao correo electrónico: bmanzano@uvigo.es para consultar dúbidas urxentes. - Plataforma de docencia TEMA: O alumno tamén poderá consultar na plataforma TEMA: http://faitic.uvigo.es . Nela están dispoñibles os recursos pedagóxicos da materia e tamén se poden facer chegar as dúbidas que se consideren oportunas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	- Titorías individuais: Estas titorías terán lugar no despacho 318 da Facultade de C.C. Económicas e Empresariais O alumno disporá de seis horas semanais, previamente fixadas polo profesor, nas que poderá facer consultas relacionadas coa materia. O horario das titorías farase público ao comezo do curso académico. - Titorías vía correo electrónico: O alumno poderá escribir ao correo electrónico: bmanzano@uvigo.es para consultar dúbidas urxentes. - Plataforma de docencia TEMA: O alumno tamén poderá consultar na plataforma TEMA: http://faitic.uvigo.es . Nela están dispoñibles os recursos pedagóxicos da materia e tamén se poden facer chegar as dúbidas que se consideren oportunas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades relacionadas coas prácticas. Poderán consistir na entrega de exercicios resoltos, exposición de exercicios no encerado, controis periódicos, traballos, etc.	Hasta un 30 de la nota.

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade presencial.

Tanto na primeira como na segunda convocatoria, a nota final da materia constará de dous bloques. Por un lado, un exame escrito que valerá ata un 60% da nota (6 puntos) e doutra banda, a avaliación continua, que pesará ata un 40% na nota final (4 puntos).

Exame escrito (ata 6 puntos): haberá un exame parcial liberatorio de contido tanto teórico como práctico da primeira metade da materia (módulos A, B, e C) na semana 9-10 e un exame final que se realizará na data oficial establecida no calendario de exames. Os alumnos que superen o exame parcial só terán que examinarse no exame final da segunda parte do programa (módulos D e E). Os alumnos que non superen o exame parcial terán que examinarse de toda a materia no exame final.

Para poder aprobar a materia será requisito imprescindible ter obtido como mínimo dous puntos dos seis posibles neste primeiro bloque. A nota obterase como a media aritmética das dúas partes da materia ou a nota do exame final.

Avaliación continua (ata 4 puntos): o 40% restante da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que inclúe a asistencia tanto ás clases teóricas como ás clases prácticas e aos seminarios, a entrega de follas de exercicios, a entrega de traballos e a nota dos pequenos controis que periodicamente se poidan facer. Concretamente, a puntuación será a seguinte:

- 1 punto pola asistencia ás clases teóricas, clases prácticas e seminarios. Para obter este punto, o alumno deberá asistir, polo menos, ao 80% das clases teóricas e ao 80% do resto das actividades.
- Ata 3 puntos polo resto das actividades como son as notas dos controis periódicos, os traballos relacionados coas prácticas de laboratorio, a entrega de follas de problemas, etc.

Nota importante: como xa se mencionou, para superar a materia, o estudante deberá obter polo menos dous puntos (un 33% sobre un máximo de seis puntos) no exame escrito. A cualificación final calcularase, neste caso, mediante a suma das notas no exame escrito e na avaliación continua.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía complementaria:

Bernanke, B. S. y Frank, R. H., *Principios de Economía*, 3ª edición. McGraw-Hill, 2007. Nordhaus W. D., *Economía*, 18ª edición. McGraw-Hill 2006.

Recomendacións

Outros comentarios

-É necesario traer o DNI ou documento análogo cando teña lugar a realización dos exames. O incumprimento deste requisito pode ter como consecuencia que o alumno non realice o exame en cuestión.

-Con carácter xeral, será necesario o uso de calculadora nas clases da materia e nos exames.

-Como xa quedou exposto, o alumno pode elixir un sistema de avaliación non presencial e presentarse a un exame final onde se determinaría o 100% da nota. Non obstante, por razóns pedagóxicas, é altamente recomendable a asistencia regular a clase (tanto ás clases teóricas como prácticas e tamén ás titorías). Sen dúbida, a asistencia regular ás clases fará que a dificultade de superar a materia sexa notablemente máis baixa. Así, o alumno poderá aproveitarse dun ritmo de traballo continuo e da exposición de contidos teóricos e prácticos feitos na aula polos seus compañeiros e o profesor.

-É moi recomendable o traballo en grupo. En particular, á hora de realizar os exercicios da materia pode ser frutífero intercambiar ideas sobre as dificultades atopadas; esta estratexia permitirá afondar nos coñecementos da materia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría do dereito				
Materia	Teoría do dereito			
Código	V08G080V01104			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Allegue Aguete, Pilar			
Profesorado	Allegue Aguete, Pilar			
Correo-e	pallegue@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15

Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13

Contidos

Tema

I. O Dereito como forma de organización social e como sistema normativo.	TEMA 1. O concepto de Dereito. Positivismo e lusnaturalismo. O Dereito como sistema normativo. Validez, eficacia e xustiza do Dereito. TEMA 2. O Dereito como forma de organización social. O control social e o Dereito. Dereito e cambio social. As funcións do Dereito. TEMA 3. O Dereito e outras ordes normativas. O Dereito e os usos sociais. O Dereito e a moral. Distincións e conexións. Ética pública e ética privada. O Dereito como realización da moralidade: moral legalizada. TEMA 4. Dereito e forza. Dereito e poder político. Aproximación histórica. Aproximación sistemática. O punto de vista externo. O punto de vista interno: o Dereito como organización do poder. O Estado de Dereito e os seus tipos.
II. A ciencia do Dereito.	TEMA 5. O coñecemento científico sobre o Dereito: a polémica sobre a súa posibilidade. A dogmática xurídica. Ciencia do Dereito, Filosofía do Dereito e Socioloxía do Dereito.
III. Teoría do Dereito: a norma xurídica e o sistema xurídico.	TEMA 6. A Norma como proposición prescritiva. Principais dimensións da norma xurídica. Clasificación das normas xurídicas. Principios e regras. TEMA 7. O ordenamento xurídico como sistema. A unidade do Dereito xurídico. A coherencia do ordenamento xurídico e o problema das antinomías. A plenitude do ordenamento xurídico e as lagoas. TEMA 8. A produción normativa. O Dereito legal e o Dereito xudicial. Outras normas de produción normativa: especial referencia ás fontes do Dereito da Unión Europea.
IV. Interpretación e aplicación do Dereito.	TEMA 9. Interpretación e aplicación do Dereito. Dereito e linguaxe. Criterios de interpretación. A argumentación xurídica.
V. Conceptos xurídicos fundamentais.	TEMA 10. A relación xurídica. Dereito subxectivo e deber xurídico. Responsabilidade. Ilícito e delito. A sanción e os seus tipos.
VI. Os problemas do Dereito xusto e a eficacia do Dereito.	TEMA 11. Xustiza e Dereito. As relacións entre Dereito e política. Teorías da xustiza: clásicas e contemporáneas. TEMA 12. Lexitimidade do poder e xustiza do Dereito. A xustiza formal: a seguridade xurídica. A xustiza material: liberdade, igualdade e solidariedade. Os dereitos fundamentais, os valores e os principios como desenvolvemento da idea de xustiza. TEMA 13. A obediencia ao Dereito. Obriga moral e obriga xurídica. Obediencia e resistencia ao Dereito. A desobediencia civil e a obxección de conciencia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas de laboratorio	32	48	80
Presentacións/exposicións	3	15	18
Sesión maxistral	35	70	105
Outras	2	15	17
Probas prácticas, de execución. Probas de execución 5 de tarefas reais e/ou simuladas.		0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición
Prácticas de laboratorio Formulación e realización de actividades de carácter práctico.

Presentacións/exposición Preparación en pequenos grupos dun tema e exposición oral.

S

Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais dirixidos aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.
Prácticas de laboratorio	Formulación e resolución de dúbidas teóricas e prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Avaliación do estudo intensivo de determinados temas, discusión, participación e elaboración de documentos e conclusións.	Hasta el 20%
Outras	Proba obxectiva que poderá consistir na realización dunha pregunta longa, de varias preguntas curtas ou nunha proba tipo test.	Hasta el 60%
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas de avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos. Os alumnos deberán resolver as actividades formuladas aplicando os contidos teóricos e prácticos da materia.	Hasta el 20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes que non superen algunha das partes sinaladas terán que recuperalas en segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

Peces-Barba Martínez, Gregorio y otros, **Curso de Teoría del Derecho**, Marcial Pons,
Prieto Sanchís, Luís y otros, **Lecciones de Teoría del Derecho**, Mac Graw Hill,,
De Lucas, Javier y otros, **Introducción a la Teoría del Derecho**, Tirant lo Blanch,
Pérez Luño, Antonio Enrique y otros, **Teoría del Derecho**, Tecnos,
Bobbio, Norberto, **Teoría General del Derecho**, Debate,
Atienza, Manuel, **Tras la justicia**, Ariel,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dereito constitucional II				
Materia	Dereito constitucional II			
Código	V08G080V01201			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Bergareche Gros, Maria Almudena			
Profesorado	Bergareche Gros, Maria Almudena			
Correo-e	almuberga@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A7	Coñecer as estruturas sociopolíticas do ámbito nacional e internacional
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
A17	Ser quen de elaborar normas
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito constitucional.	A1
Coñecer a función do Dereito constitucional como sistema regulador da sociedade civil e do Estado.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Coñecer os principios e valores do ordenamento xurídico.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito constitucional na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	A6

Coñecer as estruturas socio-políticas do ámbito nacional e internacional.	A7
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do Dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	A9
Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de comprender e redactar documentos xurídicos.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16
Ser quen de elaborar normas.	A17
Ser quen de negociar e mediar.	A18
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situación.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13

Contidos

Tema	
Os dereitos fundamentais: orixe e evolución constitucional.	Os dereitos e liberdades como límite e a súa garantía no Estado constitucional liberal. Transformacións das garantías dos dereitos e deberes fundamentais no Estado social de Dereito.
Normas relativas aos dereitos fundamentais e ás liberdades recoñecidas constitucionalmente como alicerce da orde política e da paz social. Dereito internacional e Dereito constitucional español.	Natureza xurídica e características. Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución.
O suxeito dos dereitos e deberes fundamentais: nacionalidade e cidadanía.	Constitución española e Constitución europea.
Igualdade, igualación e liberdade.	Principios políticos e xurídicos.
Dos dereitos fundamentais e das liberdades públicas.	Principios constitucionais, lexislación e xurisprudencia constitucional.
Dos dereitos e deberes dos cidadáns.	
Os principios reitores da política social e económica.	
Garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais.	Principios constitucionais, lexislación e xurisprudencia constitucional e da Unión europea.
Tribunal Constitucional, dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial.	
Suspensión dos dereitos fundamentais.	O Estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
Dereitos e deberes fundamentais e reforma constitucional.	
Xustiza constitucional.	Caracteres e significado xeral da xurisdición constitucional.
Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución.	
Dereito constitucional comparado e dereitos e deberes fundamentais.	
Constitución, Dereito constitucional e unidade económica, Unión europea e Dereito internacional.	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentacións/exposicións	7	10	17
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	4	9
Debates	3	6	9

Titoría en grupo	2	4	6
Traballos tutelados	1	20	21
Sesión maxistral	26	26	52
Traballos e proxectos	1	20	21
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	2	3
Probas de autoavaliación	2	8	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Pódese levar a cabo individualmente ou en grupo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral, etc.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballos tutelados	O estudante, de xeito individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente, trátase dunha actividade autónoma de/dos estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que debe desenvolver o estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Presentacións/exposicións	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Debates	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Titoría en grupo	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Traballos tutelados	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Probas de autoavaliación	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Titorías en grupo ou individualizadas nas que se confrontarán e orientarán, de ser o caso, os traballos personalizados realizados polos alumno, así como a resolución de dúbidas expostas tanto polo traballo teórico como polo práctico.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición dos traballos realizados polos alumno en grupo ou individualmente.	30%
Traballos tutelados	Elaboración de traballos tutelados sobre algún contido do programa.	30%
Probos de autoavaliación	Presentación por escrito de análises de textos e análises críticas de lecturas propostas ao longo do curso.	20%
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Desenvolvemento por escrito dunha pregunta do programa.	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aqueles alumnos que, por circunstancias persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial no desenvolvemento do curso poderán presentar por escrito os diferentes traballos realizados ao mesmo tempo que os asistentes. Isto suporalle un 50% da avaliación final e a proba de resposta longa o outro 50% da avaliación final.

Aqueles alumnos que non poidan participar no desenvolvemento do curso de maneira presencial terán unha avaliación final que implicará o desenvolvemento por escrito de dúas preguntas longas que se incluírán no programa e suporán o 100% da avaliación.

Tanto estes últimos alumnos como os anteriores gozarán de atención personalizada nas titorías individualizadas (previa cita) cando así o desexen.

Na segunda convocatoria diferenciaranse as seguintes modalidades:

a) Para os alumnos presenciais: terán que ser avaliados daquela parte da programación docente que non superasen durante o curso. b) Para aqueles alumnos que participan, aínda que non o fan de maneira presencial na súa totalidade: terán que superar aquela parte da programación docente que non superasen. c) Para aqueles alumnos que se presentasen unicamente a unha avaliación final e non a superasen: deberán repetir esa mesma modalidade de avaliación na súa totalidade.

Bibliografía. Fontes de información

Santi Romano, **Derechos públicos subjetivos**, Politopías,
L. M. Díez-Picazo Giménez, **Sistema de Derechos fundamentales**, Thomson/Aranzadi,
Mauricio Fioravanti, **Los derechos fundamentales**, Trotta,
Hans Kelsen, **Teoría General del Derecho y del Estado**, UNAM,
Ceri Schmitt, **Teoría de la Constitución**, Alianza,
Pedro Cruz Villalón, **Formación y evolución de los derechos fundamentales**, REDE, núm. 25,
Escritos sobre derechos fundamentales, **E. W. Böckenförde**, Nomos,
J. Jiménez Campo, **Derechos fundamentales. Concepto y garantías**, Trotta,
L. M. Díez-Picazo Giménez, **Carta de los derechos fundamentales de la Unión europea, en Constitucionalismo y Unión europea**, Civitas,
Enoch Albertí y Markus González, **Leyes Políticas del Estado**, Civitas,
Pedro de Vega, **La reforma constitucional y la problemática del poder constituyente**, Tecnos,
Bases de datos del Tribunal Constitucional, **Sentencias del Tribunal Constitucional**,
Isidre Molas, **Derecho constitucional**, Tecnos,
Revista Aranzadi, **Unión europea**, Aranzadi,
Bases de datos Aranzadi,
Bases de datos Eur-Lex,
Bases de datos Iber-Lex,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito Comunitario/V08G080V01701
Constitución Económica/V08G080V01925

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito constitucional I/V08G080V01101

DATOS IDENTIFICATIVOS**Fundamentos de contabilidade e finanzas**

Materia	Fundamentos de contabilidade e finanzas			
Código	V08G080V01202			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Andre Fernandez, Rafael			
Profesorado	Andre Fernandez, Rafael			
Correo-e	randre@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia «Fundamentos da Contabilidade e Finanzas» introduce ao alumno de Dereito no medio financeiro da empresa, incorporándoo non só ao coñecemento da normativa propia da contabilidade asociada ao Dereito mercantil, tanto no ámbito nacional, como europeo ou internacional, senón tamén á posibilidade de saber, desde outra perspectiva máis técnica ou económica como se elabora e interpreta a información financeira publicada polas empresas. En definitiva, trátase de aspectos que serán de gran utilidade para o futuro profesional do Dereito cando se atope con cuestións concernentes á avaliación das empresas mediante as contas contables.			

Competencias de titulación

Código	
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
B2	Capacidade de aprender
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma colaborativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Ter coñecementos básicos da contabilidade, economía e empresa co fin de comprender a estrutura socioeconómica do Dereito contable da empresa.	A6
Ser quen de identificar problemas económicos que xorden na empresa e saber utilizar os principais instrumentos da análise contable para a súa resolución.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas propias do Dereito contable da empresa.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente os aspectos xurídicos propios do Dereito contable da empresa.	A13

Contidos

Tema	
Bloque 1. A técnica de rexistro da contabilidade.	1. A contabilidade. 2. O patrimonio e a conta. 3. O inventario e o balance de situación. 4. Rexistro das operacións. 5. O balance de comprobación. 6. O resultado-variacións do neto. 7. O ciclo contable.

Bloque 2. Coñecementos básicos de matemáticas 8. O valor do diñeiro no tempo. financeiras.

Bloque 3. Normativa contable.	9. Os libros de contabilidade. 10. O marco conceptual.
Bloque 4. O PXC 2007 e as contas anuais.	11. Tesourería e existencias segundo o PXC. 12. Acredores e debedores por operacións comerciais, efectos comerciais e administracións públicas. 13. O inmovilizado. Inversións financeiras. Endebedamento financeiro. 14. Subvencións, provisións, neto e contas anuais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	21	0	21
Estudo de casos/análises de situacións	0	12	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	50	50
Titoría en grupo	2	0	2
Sesión maxistral	20	38	58
Probas de tipo test	1.3	0	1.3
Probas de resposta curta	1.9	0	1.9
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	3.5	0	3.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Resolución de exercicios baixo a supervisión do profesor.
Estudo de casos/análises de situacións	Estudo e análise dun caso real.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Caderno de exercicios que debe elaborar o alumno.
Titoría en grupo	Titoría personalizada en pequenos grupos.
Sesión maxistral	Explicación na aula dos conceptos máis problemáticos que o alumno se pode atopar na bibliografía aportada.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	Explicación de dúbidas en grupos pequenos de alumnos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Realización e exposición de diversos casos prácticos a partir de datos reais de contas anuais de empresas, que representará na avaliación continua o 10% da nota final.	10%
Resolución de problemas e/ou exercicios	Caderno de prácticas que cada alumno debe ir completando fóra da aula a partir dunha serie de supostos formulados co obxectivo de afondar nalgúns aspectos da materia. Este caderno representa o 20% da nota final.	20%
Probas de tipo test	Probas tipo test realizadas ao longo do curso para avaliar os coñecementos teóricos.	10%
Probas de resposta curta	Probas de resposta curta para avaliar os coñecementos teóricos.	10%
Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Exames escritos realizados ao longo de curso que consisten na resolución de exercicios prácticos.	50%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Estas son probas de avaliación continuada que precisan da presenza do alumno na aula polo menos nun 80% delas.

Bibliografía. Fuentes de información

Omeñaca García, J, **Contabilidad General**, Deusto:(2008),

'Real Decreto 1514/2007 de 16 de noviembre por el que se aprueba el Plan general de Contabilidad', **Plan General de Contabilidad (2007)**., BOE núm 278, de 20 de noviembre de 2007.,

Ley de reforma y adaptación de la legislación mercantil en materia contable para su armonización int, **LEY 16/2007, de 4 de julio.**, BOE número 160 de 5/7/2007,

Mallo, C. and Pulido, A.,, **Contabilidad Financiera. Un enfoque actual**, Paraninfo (2008),

Socías Salvá, A., Herranz Bascones, R., Pons Florit, D., Horrach Roselló, P., Jover Arbona, G., Llul, **Contabilidad Financiera. El modelo contable básico. Teoría y supuestos**, Ediciones Pirámide (2008),

Wanden.Berghe Lozano, J.L., Bañón, C., Beñtrán, E., García, M., González, J., Rodríguez, L., Ruiz M, **Contabilidad Financiera**, Ediciones Pirámide (2008),

---

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Historia do dereito				
Materia	Historia do dereito			
Código	V08G080V01203			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Martinez Taboas, Maria Teresa			
Profesorado	Martinez Taboas, Maria Teresa Rodriguez Besne, Jose Ramon			
Correo-e	teresam@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Evolución do Dereito español nas distintas etapas histórico-xurídicas, desde o Dereito primitivo ata a codificación. É unha materia de formación básica que lle permitirá ao alumno entender a evolución do noso ordenamento xurídico, así como adquirir unha mellor comprensión da realidade xurídica actual.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A3	Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A9	Ser quen de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma cooperativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12

Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Coñecer as principais institucións xurídicas.	A1
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais en cada época.	A2
Comprender o carácter unitario do ordenamento xurídico.	A3
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade nos distintos ámbitos normativos.	A4
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual tanto nas estruturas nacionais como internacionais.	A6
Ser quen de utilizar os principios xurídicos para a interpretación dos textos xurídicos históricos, así como a capacitación sobre esas bases de dialéctica xurídica fundamentada nos valores constitucionais.	A9
Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas, así como de illar a un lado e de relacionar ao outro os distintos sistemas normativos.	A12
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos, así como de manexar a oratoria xurídica.	A14 A15
Ser quen de contemplar criticamente as fontes histórico-xurídicas.	A13
Ser quen de estruturar con cohesión interna unha visión xurídica de temas que así o requiran, obtendo deste xeito un correcto discurso xurídico.	A10 A13 A15

Contidos

Tema
Tema 1.- Concepto, obxecto e método da Historia do Dereito. Historiografía xurídica.
Tema 2.- Dereito primitivo.
Tema 3.- O Dereito na Hispania romana.
Tema 4.- Pervivencia da tradición xurídica romana na nosa península.
Tema 5.-O Dereito na monarquía visigoda.
Tema 6.- Dereito musulmán.
Tema 7.- Dereito medieval.
Tema 8.- Formación e recepción do <i>Ius Commune</i> nos distintos países europeos.
Tema 9.- Sistemas normativos dos distintos reinos hispánicos.
Tema 10.-O proceso de recompilación da Idade Moderna.
Tema 11.- O sistema normativo do Estado liberal: constitucionalismo e codificación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	0	15
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	0	35
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	0	72.5	72.5
Traballos e proxectos	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. A asistencia ás clases é obrigatoria, agás causa xustificada.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Nas clases teóricas impartidas a través de leccións maxistrais farase unha exposición por parte do profesor das cuestións principais de cada un dos temas e darase unha orientación bibliográfica.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición

Titoría en grupo Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación dunha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, da análise dos antecedentes, das condicións, da situación, etc.	20%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre un tema. O alumnado debe desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que posúe sobre a materia. A resposta debe ser extensa. A proba realízase ao final do cuadrimestre. Para aprobar é necesario obter como nota mínima un tres.	60%
Traballos e proxectos	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

As cualificacións obtidas no estudo de casos/análise de situacións e nos traballos e proxectos manteranse na segunda convocatoria.

Os alumnos que non fixeran ningunha das devanditas probas terán a oportunidade na segunda convocatoria de realizar, xunto co exame de resposta extensa, un estudo de casos.

Bibliografía. Fontes de información

Escudero López, J. A., **Curso de Historia del Derecho. Fuentes e instituciones Político- administrativas**, 3ª,

Tomás y Valiente, F., **Manual de Historia del Derecho español**, 4ª,

Santos Coronas, **Manual de Historia del Derecho**,

Alvarado Planas, J, y otros, **Lecciones de Historia del Derecho y de las Instituciones**, 1ª,

Pérez- Prendes Muñoz-Arraco, J. M., **Historia del Derecho Español**,

Os manuais citados inclúen unha relación bibliográfica para cada un dos contidos do programa.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Introdución ao dereito civil e dereito da persoa**

Materia	Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	V08G080V01204			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Martínez Hens, Elena			
Profesorado	Lorenzo Merino, Fernando José Mariño de Andres, Angel Manuel Martínez Hens, Elena			
Correo-e	mhens@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica que trata do concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio, así como dos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as principais institucións xurídicas
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais
A4	Coñecer os principios e valores constitucionais
A5	Apreciar a diversidade e a multiculturalidade
A6	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
A8	Ser quen de argumentar xuridicamente
A10	Ser quen de aprehender sistematicamente o ordenamento xurídico
A11	Ser quen de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A13	Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico
A14	Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos
A15	Ser quen de manexar a oratoria xurídica
A18	Ser quen de negociar e mediar
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)
B13	Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Capacidade de síntese e análise.	B1
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade de adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma eficaz	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma colaborativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10

Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Traballar desde unha perspectiva comparada, manexando información comparada.	B13
Coñecer as principais institucións xurídicas do Dereito civil estatal e territorial.	A1
Coñecer a función do Dereito civil como sistema regulador das relacións sociais.	A2
Coñecer os principios e valores constitucionais.	A4
Apreciar a diversidade e a multiculturalidade.	A5
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito civil na súa realidade actual.	A6
Ser quen de argumentar xuridicamente.	A8
Ser quen de apprehender sistematicamente o ordenamento xurídico.	A10
Ser quen de identificar problemas xurídicos de Dereito civil e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.	A11
Ser quen de manexar fontes xurídicas de Dereito civil.	A12
Ser quen de interpretar e analizar criticamente o ordenamento xurídico.	A13
Ser quen de comprender e de redactar documentos xurídicos.	A14
Ser quen de manexar a oratoria xurídica.	A15
Ser quen de negociar e mediar.	A18

Contidos

Tema

Tema I: Concepto de Dereito civil: formación histórica, contido e caracteres do Dereito civil.

Tema II: A codificación e os dereitos civís forais e autonómicos: referencia ao Dereito civil de Galicia.

Tema III: A persoa en xeral: concepto e clases de persoa. Dereitos da personalidade. Capacidade xurídica e capacidade de obrar.

Tema IV: A persoa física: comezo e fin da personalidade. A maior e a menor idade. A emancipación.

Tema V: A incapacidade : causas, requisitos e efectos. A prodigalidade.

Tema VI: Nacionalidade: concepto, adquisición, consolidación, perda e recuperación. Dobre nacionalidade. Veciñanza civil: concepto e réxime xurídico.

Tema VII: Domicilio: concepto e clases. O desaparecido. Ausencia legal. Declaración de falecemento.

Tema VIII: O rexistro civil: concepto. Feitos inscribibles. Organización do Rexistro. Asentos rexistrais. A cualificación. Publicidade do Rexistro.

Tema IX: A persoa xurídica: concepto e clases. Adquisición da personalidade. Capacidade. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción. A fundación. A asociación.

Tema X: As cousas: concepto e clasificación. O patrimonio. A función social da propiedade.

Tema XI: O dereito subxectivo: concepto. O exercicio do dereito e os seus límites: a boa fe, o abuso do dereito e a doutrina dos propios actos. Límites temporais: a prescrición e a caducidade.

Tema XII: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	0	15
Titoría en grupo	2.5	0	2.5
Sesión maxistral	35	22.5	57.5
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	0	50	50
Outras	0	25	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvolo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que ten que desenvolver o estudante.

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Estudo de casos/análises de situacións	Formulación dunha situación ou problemática xa dada, ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, da análise dos antecedentes, das condicións, da situación, etc.	20%
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para a avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	60%
Outras	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Lévase a cabo en grupo, de forma oral ou escrita. O profesor valorará o 80% da cualificación do traballo, mentres que o 20% restante será por valoración inter pares.	10%

Outros comentarios sobre a Avaliación

En segunda convocatoria gardaranse as notas das prácticas e do traballo. Para aqueles que non as realizaran, a proba de resposta longa constará tamén de parte práctica sobre metodoloxía de traballo e resolución dun suposto.

Bibliografía. Fontes de información

ALBALADEJO, M, **Derecho civil. tomo I.- Introducción y parte general**, 2009,
O`CALLAGHAN, X, **Compendio de Derecho Civil. Tomo I: Parte General.**, 2009,
Rogel Vide, C y Espín Alba, I, **Derecho de la persona. Colección Jurídica General.**, 2009,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito civil I. Obrigacións e contratos/V08G080V01302
Dereito Civil II. Dereitos Reais/V08G080V01401
Dereito Civil III. Familia e Sucesións/V08G080V01502

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Novas Tecnoloxías Aplicadas ao Dereito				
Materia	Novas Tecnoloxías Aplicadas ao Dereito			
Código	V08G080V01205			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Informática			
Coordinador/a	Rodríguez Damian, Amparo			
Profesorado	Ibañez Paz, Regina Rodríguez Damian, Amparo			
Correo-e	damian@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	Fornecer aos xuristas das ferramentas e os coñecementos apropiados para saber resolver, na práctica profesional, os problemas relacionados co uso das novas tecnoloxías. As competencias básicas adquiridas seranlles de grande utilidade aos alumnos, tanto para os seus estudos universitarios, como para o seu futuro exercicio profesional no ámbito público ou privado.			

Competencias de titulación	
Código	
A12	Ser quen de manexar fontes xurídicas
A16	Ser quen de dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao dereito
B1	Capacidade de síntese e análise
B2	Capacidade de aprender
B3	Capacidade de xestión da información
B4	Capacidade de adaptarse a novas situacións
B5	Capacidade para organizar e planificar
B6	Resolver problemas de forma eficaz
B7	Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo
B8	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B9	Traballar de forma cooperativa
B10	Preocupación pola calidade
B11	Comportarse de forma ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional
B12	Comunicarse de xeito efectivo nun entorno de traballo (habilidades nas relacións interpersoais)

Competencias de materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
	B1
Capacidade de síntese e análise.	
Capacidade de aprendizaxe.	B2
Capacidade de xestión da información.	B3
Capacidade para adaptarse a novas situacións.	B4
Capacidade para organizar e planificar.	B5
Resolver problemas de forma efectiva.	B6
Aplicar pensamento crítico, lóxico e creativo.	B7
Traballar de forma autónoma con iniciativa.	B8
Traballar de forma colaborativa.	B9
Preocupación pola calidade.	B10
Comportarse de forma ética e mostrar responsabilidade social como cidadán e como profesional.	B11
Comunicarse de xeito efectivo nun medio de traballo (habilidades nas relacións interpersoais).	B12
Dominar as novas tecnoloxías aplicadas ao Dereito.	A16
Ser capaz de manexar fontes xurídicas informatizadas.	A12

Contidos
Tema
Contidos teóricos.

Relación entre informática e Dereito.	1.1 Introducción: elementos e conceptos básicos. 1.2. Informática e Dereito. 1.2.1. Informática xurídica. 1.2.2. Dereito informático. 1.2.3. Informática forense.
Compoñentes dun sistema informático.	2.1. Estrutura dos ordenadores. 2.2. Dispositivos de entrada/saída. 2.3. Dispositivo de almacenamento.
Aplicacións informáticas. Uso de software.	3.1. Introducción. 3.2. Aplicacións de usuario. 3.3. Programas específicos para avogados. 3.3.1. Bases de datos xurídicas.
A seguridade nos ordenadores.	4.1. Introducción. 4.2. Seguridade física e lóxica. 4.3. A seguridade nos servizos web.
Novas tecnoloxías da información e comunicación.	5.1. Introducción. 5.2. Internet. 5.3. Aplicacións da web 2.0.
Contidos prácticos.	
Novas tecnoloxías para a busca de información (informática xurídica documental).	Bases de datos de lexislación e xurisprudencia. Exemplos de bases de datos xurídicas. Outras fontes xurídicas.
Aplicacións informáticas específicas para o exercicio profesional no ámbito do Dereito.	Procesador de texto avanzado. Folla de cálculo e gráficos.
Habilidades para o uso dos recursos proporcionados polas redes de ordenadores.	Ofimática en liña. Marcadores sociais. Redes sociais. Blogs.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	16	23.5	39.5
Metodoloxías integradas	16	23.5	39.5
Sesión maxistral	7.5	7.5	15
Probas de autoavaliación	4.5	19.5	24
Outras	3	12	15
Outras	0.5	4	4.5
Outras	5	7.5	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Suscitaranse exercicios e/ou problemas que se resolverán individualmente ou en grupo.
Metodoloxías integradas	Técnicas de aprendizaxe cooperativa: realización de actividades que requiren a participación activa e a colaboración entre os estudantes.
Sesión maxistral	Sesión maxistral activa. Cada unidade temática será presentada polo profesor, complementada cos comentarios dos estudantes con base na bibliografía asignada ou ben outra pertinente.

Atención personalizada

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de autoavaliación	Realizaranse, a través da plataforma Faitic, cuestionarios de autoavaliación para validar a adquisición de competencias por parte do alumno. Realizarase un cuestionario ao finalizar cada un dos temas de teoría e para determinadas sesións de resolución de problemas e exercicios.	55%
Outras	Realizarase un exame de respostas curtas, opción múltiple e/ou relacionar.	10%
Outras	A avaliación de certas actividades realizarana os propios alumnos en base a uns criterios definidos previamente (avaliación por pares).	20%

Outros comentarios sobre a Avaliación

As actividades desagregáanse en tres bloques: teoría, actividades en grupos medianos e actividades en grupos pequenos. Para superar a materia será necesario obter unha puntuación mínima de catro en cada un destes bloques. En segunda convocatoria realizarase unha proba que englobará cada un dos bloques anteriores.

Bibliografía. Fontes de información

Davara Rodriguez Miguel Angel, **Manual de Derecho Informático**, 2008,

Norton Peter, **Introducción a la computación**, 2006,

Beekman George, **Introducción a la informática.**, 2005,

Diversas fontes extraídas de Internet.

Recomendacións

Outros comentarios

Utilizarase a plataforma Faitic (a plataforma virtual). É conveniente que o alumno teña unha conta de correo electrónico, preferentemente da Universidade.
